

GIMNAZIJA NOVO MESTO

Maturitetna seminarska naloga

**ALI OBSTAJAJO RAZLIKE V UČNIH NAVADAH
MED DIJAKI 1. IN 4. LETNIKOV?**

Novo mesto, april 2012

POVZETEK

Ljudje se ne učijo enako učinkovito, med njimi so velike razlike. Učno gradivo, ki ga kdo predela v nekaj dneh, se mora drugi učiti več mesecev. V šolah se te razlike pokažejo zelo hitro. Učni uspeh je odvisen od različnih dejavnikov učenja, ki pa se med seboj prepletajo in vplivajo drug na drugega. Motivacija za učenje je npr. odvisna od spodbudnosti okolja. V okolju, ki učenca ne nagrajuje za uspehe, motivacija največkrat upade. Učenje je odvisno od fizičnih dejavnikov, fizioloških dejavnikov, socialnih dejavnikov in psiholoških dejavnikov. Psihološki dejavniki pa so odvisni od sposobnosti, ki jih ima posameznik, motivacije posameznika in od navad, spretnosti ter znanja, ki jih posameznik zna.

Ugotovila sem, da obstajajo razlike v učnih navadah med dijaki 1. in 4. letnika, saj so dijaki v 4. letniku bolj navajeni in utečeni v okolje srednje šole, kot dijaki, ki so v prvem letniku. Večina dijakov porabi 1 uro za šolske obveznosti. Za ustno in pisno ocenjevanje znanja se začnejo dijaki 1. in 4. letnika učiti 2-4 dni prej. Veliko več dijakov iz 1. letnika ima redne učne navade, saj so še utečeni iz osnovne šole. Dodatno snov dijaki splošno ne ponavljajo, ponavljajo le redno snov. Dijakom predstavlja večji pritisk matura, predvsem četrtošolce. Učenje zaradi samopotrditve in samozavesti izvajajo v veliki večini prvošolci, četrtošolci pa so bolj usmerjeni k učenju, zaradi želje po določeni fakulteti.

KLJUČNE BESEDE:

- **učne navade**
- **motivacija**
- **učenje**
- **letnik**
- **uspešnost**

KAZALO

POVZETEK.....	2
1 PROBLEM NALOGE.....	4
2 TEORETIČNI UVOD.....	5
2.1 KAJ JE BESEDNO UČENJE?.....	5
2.2 UČNA MOTIVACIJA.....	6
2.3 SPOMIN.....	7
2.4 STRATEGIJE UČENJA.....	8
2.4.1 NAJPOMEMBNEJŠE UČNE STRATEGIJE.....	8
2.4.2 STRATEGIJE USPEŠNEGA BRANJA.....	9
2.4.3 UČENJE IZ UČBENIKOV.....	10
2.4.4 UČENJE S POSLUŠANJEM.....	10
2.4.5 UČENJE Z MISELNIMI VZORCI.....	11
3 CILJI IN HIPOTEZE.....	12
3.1 CILJI.....	12
3.2 HIPOTEZE.....	12
4 METODE DELA.....	13
4.1 OPIS VZORCA DELA.....	13
4.2 OPIS MERSKIH INSTRUMENTOV.....	13
4.3 POSTOPEK ZBIRANJA PODATKOV.....	13
4.4 STATISTIČNA OBDELAVA PODATKOV.....	13
5 REZULTATI.....	14
6 INTERPRETACIJA.....	21
7 SKLEP.....	24
9 PRILOGA.....	27
9.1 ANKETNI VPRAŠALNIK.....	27

1 PROBLEM NALOGE

Splošno znano je, da se učimo vse življenje. Že v vrtcu se učimo, kako imeti socialni odnos z drugimi otroci in z vzgojiteljicami, kasneje v osnovni šoli začnemo pridobivati splošno znanje oziroma temelje za nadaljnje šolanje. Stopnja zahtevnosti znanja je vsako leto težja. Tako do konca osnovne šole pridobimo podlago oziroma temelje pri naravoslovnih in družboslovnih predmetih, katere nadgrajujemo v srednji šoli. Dijaki na različnih šolah imajo različne kriterije obsega snovi, zato je tudi učenje občutno drugačno v gimnaziji, kot pa na poklicno usmerjenih šolah. Na poklicnih šolah imajo bolj poudarek učenja praktičnega dela, v gimnaziji pa zajemamo bolj splošno znanje. Sprva, ko prideš na srednjo šolo se trudiš, saj želiš ostati na približno istem povprečju kot v osnovni šoli. Tistim, ki imajo učne navade že globoko zakoreninjene v sebi, to ni težko, saj pravijo, da je navada železna srajca. Tistim, ki so učne navade nova stvar, posegajo bolj po kampanjskem učenju. V drugem letniku dijaki še ne dajo velik poudarek na ocene, ker se ne upošteva za vpis na fakultete. Resen boj za boljši uspeh se prične šele v tretjem in četrtem letniku. Predvsem v četrtem, saj se dijaki začnejo zavedati, da je matura podlaga za nadaljnji študij.

Učenje dandanes poglobitnega razloga za uspešno kariero v kateremkoli poklicu – tako v praktičnem kot v nepraktičnem smislu. Pa ne samo za kariero in poklic, ampak tudi za vsakdanje stvari. Razlikovanje v učenju med vrstniki je vedno večje, kar se opazi na zaključenih ocenah in uspehu. Uspešni učenci imajo redne in ustaljene učne navade, se pa najdejo tudi izjeme, ki s kampanjskim učenjem dosežejo zelen rezultat. Temo sem si izbrala, ker me zanima razlika v učenju, ko preideš v drugo obdobje – srednjo šolo ali ko moraš priti do rezultatov, da boš prišel na zeleno fakulteto.

2 TEORETIČNI UVOD

2.1 KAJ JE BESEDNO UČENJE?

Definicije določajo, kako se bomo učili, poučevali in presojali rezultate učenja. Učenje je v naši predstavi običajno zelo ozko vezano na šolsko učenje ob knjigi (največkrat si predstavljamo sedenje ob knjigi ali zvezku, spremljajoča čustva pa so napor, nelagodje, dolgčas, včasih tudi strah). Pojem učenja pogosto povezujemo z negativnimi čustvi. Raziskave asociacij na besedo učenje med dijaki so odkrile dokaj negativno čustveno obarvanost tega pojma. Skušali so ugotoviti in klasificirati vrste pojmovanj učenja s perspektive tistega, ki se uči (Marentič Požarnik, 2003).

Učenje je odvisno od štirih dejavnikov: fizičnih dejavnikov (npr. od svetlosti, temperature, zračnosti prostorov za učenje, od tišine, od vremena itd.), fizioloških dejavnikov (kratkotrajnih – utrujenost in lakota, dolgotrajni – bolezen, napake čutnih ali gibalnih organov), socialnih dejavnikov (izvirajo iz dijakovega ožjega ali širšega okolja, kamor spadajo ekonomski položaj družine, preskrbljenost z učnimi sredstvi, npr. s knjigami, z računalnikom...) in psiholoških dejavnikov (ti so pomembni zato, ker nanje dijak najlažje vpliva) (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

Učenje razlikujemo glede na gradivo: zaznavno učenje (npr. učenje razlikovanja užitnih in neužitnih gob), psihomotorično učenje (npr. učenje športnih spretnosti) in besedno učenje (npr. pridobivanje šolskega znanja). (Marentič Požarnik, 2003) Besedno učenje ločimo učenje kot kopičenje - kvantitativno poučevanje znanja, učenje kot memoriranje – zapomnitev posredovanih vsebin z namenom poznejše reprodukcije, učenje kot ohranjanje – trajnejša zapomnitev dejstev, metod in postopkov z namenom poznejše uporabe, učenje kot luščenje osebne pomena – iskanje smisla iz naučenega, učenje kot proces ustvarjanja lastne razlage – razumevanje resničnosti, življenja in sebe ter učenje kot spreminjanje samega sebe kot osebnosti – drugačen pogled na svet. Memoriranje, ohranjanje in luščenje smisla snovi so nižja pojmovanja besednega učenja, katerim je skupen kvantitativen pogled na učenje kot povečanje količine znanja, zbiranje med seboj nepovezanih spoznanj, dejstev, pojmov in teorij z namenom takojšnjega ali poznejšega (spominskega) obnavljanja ali tudi uporabe. Višjim pojmovanjem besednega učenja (proces ustvarjanja lastne razlage, spreminjanje samega sebe kot osebnosti) pa je skupno, da je učenje kot proces kvalitativnega spreminjanja obstoječih pojmov in pogledov, proces postopnega ustvarjanja smisla, globljega razumevanja,

ustvarjanja pomena in novih povezav. To pomeni, da znamo več, da gledamo na stvari drugače in da se ob tem tudi sami celovito spreminjamo. (Marentič Požarnik, 2003)

Snov razumemo, če jo lahko izrazimo s svojimi besedami, lahko navedemo svoje primere, jo prepoznamo v različnih okoliščinah in oblikah, jo lahko povežemo z drugimi idejami oziroma dejstvi, jo uporabimo na različne načine, lahko vnaprej predvidimo nekatere posledice in lahko poiščemo njeno nasprotje. Pomnjenje in pozabljanje smiselnega gradiva je proučeval Fredrick Bartlett. Ugotovil je, da so sčasoma zgodbe postajale drugačne: udeleženci so popravljali tisto, kar je bilo tuje njihovi kulturi ali pa nelogično, skratka prilagajali so jih svojemu dotedanjemu načinu mišljenja, svojim že obstoječim miselnim shemam (Kompare, Stražišar, Dogša, Vec, Curk; 2011).

Pojmovanje učenja je tesno povezano s tem, kako se učenja lotimo (pristopi in strategije), z učno motivacijo in s čustvenim odnosom ter končno z učnimi rezultati. Šolsko učenje dojemamo kot kopičenje in zapomnitve spoznanj, do katerih so prišli drugi. S tem prenašamo gotovo znanje, ki je velikokrat ločeno od izkušenj dijakov in od konkretnih življenjskih okoliščin. Posledice pa se kažejo v premajhni trajnosti in uporabnosti znanja, v nizki motivaciji, v slabih rezultatih in odporu do šolanja (Marentič Požarnik, 2003).

2.2 UČNA MOTIVACIJA

Za doseganje dobrih učnih uspehov pa ne zadoščajo samo primerne sposobnosti. Pomembno je, da je človek pripravljen potruditi se, da je za učenje motiviran. Vsak profesor iz svojih izkušenj pozna učence, o katerih pravi: "Saj je dovolj sposoben, samo ne ljubi se mu. Nič ga ne zanima v šoli, nič ga ne pritegne."

Učna motivacija je opredeljena kot skupni pojem za vse vrste motivacij v učni situaciji, ki obsega vse, kar daje pobude za učenje, ga usmerja, mu določa intenzivnost, trajanje in kakovost. Pojavi se kot rezultat sovpadanja trajnejših osebnostnih potez in značilnosti učne situacije. Osnovni cilj vsake šole je, da dijake motivira, da širijo svoje potrebe, spreminjajo zavest, izboljšujejo in bogatijo svoja vedenja, vendar so lahko uspešni le motivirani dijaki oziroma lahko uspešno predavajo samo motivirani profesorji (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

Razlikujemo zunanjo in notranjo motivacijo za učenje. O zunanji govorimo tedaj, kadar se človek uči iz drugih razlogov (npr. zaradi obljubljenega nagrade ali pričakovane kazni). O notranji govorimo tedaj, kadar se uči zaradi interesov, zato je ta po navadi bolj učinkovita in trajna (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

Učna motivacija je proces spodbujanja, izzivanja in usmerjanja situacije k cilju, če želi posameznik doseči cilj, pri tej dejavnosti mobilizira svojo energijo in sposobnosti. Vizije, ki motivirajo posameznike pri doseganju zastavljenih ciljev se pojavljajo ne glede na družbeno okolje in življenjski slog (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

Če je človek motiviran, se je pripravljen učiti v najrazličnejših situacijah, včasih tudi v izrazito neugodnih razmerah, kaj je pomembnejše za učenje: sposobnost ali motivacija? Sposobnosti so samo možnost za učenje. Šele motivi to možnost uresničijo. Mnogim šolskih uspehom botruje pomanjkanje motivacije, in ne sposobnosti. V učno motivacijo štejemo vse, kar daje pobude za učenje, ga usmerja in mu določa intenzivnost in trajanje. Učna motivacija je produkt medsebojnega delovanja razmeroma trajnih osebnostnih potez dijaka samega in značilnosti učne motivacije. Kot za aktivnost je tudi za učenje potrebna določena stopnja vznemirjenosti, napetosti ali budnosti v organizmu, za naj ne bi bila niti prenizka niti previsoka. Tu še ne moremo govoriti o motivacijskem sredstvu, ampak o splošnem pogoju, da do učenja sploh pride. Za dijakovo prizadevnost so dokaj pomembne njegove izobrazbene in poklicne težnje, to je, kakšen nivo izobrazbe kdo želi doseči in kakšen poklic si želi (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

2.3 SPOMIN

Pomnjenje je proces usvajanja, ohranjanja in obnavljanja informacij. Vemo tudi, da obstajajo tri vrste spomina, skozi katere mora informacija, da si jo zapomnimo za dalj časa. To se trenutni, kratkotrajni in dolgotrajni spomin (Kompore, Stražišar, Dogša, Vec, Curk; 2011). Senzorni ali trenutni spomin je neposredna sled dražljaja, ki jo doživljamo eno ali dve sekundi. Zmogljivost senzornega oziroma trenutnega spomina je velika. Kratkoročni ali delavni spomin je neposredno pomnjenje, ki traja 20-30 sekund in njegov obseg je majhen. Dolgoročni spomin pa skoraj nima omejitve, saj v njem hranimo več 10.000 podatkov oz. celotno znanje in vse spretnosti, ki smo se jih kdajkoli naučili v življenju.

Ohranjanje proučujemo le na podlagi obnavljanja, pri tem pa se lahko tudi zmotimo, ker obnova ni vedno enaka ohranjenemu gradivu. Ohranjanje pomeni vztrajanje spominskih sledi, njegovemu propadanju pa pravimo pozabljanje (vir: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>).

2.4 STRATEGIJE UČENJA

Učna uspešnost je v veliki meri odvisna od tega, kako se zna kdo učiti, ali uporablja dobre, kakovostne pristope in strategije, kako zna informacije, ki jih dobi o rezultatih svojega učenja, vgraditi v izboljšanje svojih učnih postopkov in ali o svojem učenju sploh razmišlja. S kakovostnimi učnimi strategijami lahko učenec delno nadomesti primanjkljaje v sposobnostih. Učna strategija je uspešna, če imamo dovolj dobro učno taktiko, učni pristop, učni cilj in učno usmerjenost. Učna strategija je zaporedje ali kombinacija v cilj usmerjenih učnih aktivnosti, ki jih posameznik uporablja na svojo pobudo in spreminja glede na zahteve situacije. Strategije lahko delimo na spoznavne (kako si snov zapomniti, strukturirati) in materialne (kako delati zapiske, izpiske). Učna taktika je specifičnejša in ožje usmerjena v konkretni cilj in predstavlja del širše strategije (npr. učna strategija strnjevanja obsežne snovi lahko vsebuje ne ravno uspešno taktiko naučiti se le debelo tiskanih besed). Učni pristop je značilna kombinacija učnih strategij in je delno odvisna tudi od okoliščin, zahtevnosti snovi in vrste preverjanja – npr. globinski ali površinski pristop k učenju. Učni stil je za posameznika značilen način lotevanja učnih nalog. Gre za skladno celoto učnih aktivnosti, ki jih običajno uporabljamo in s katerimi uravnavamo učni proces. Učna usmerjenost je celota osebno in čustveno obarvanih ciljev, motivov in pričakovanj, povezanih z učenjem – npr. usmerjenost v osebni smisel, reprodukcijo snovi, visoke dosežke ali praktične rezultate (Marentič Požarnik, 2003).

2.4.1 Najpomembnejše učne strategije

Poznamo več poskusov razvrstitve strategij učenja. Ena izmed njih je delitev na primarne in sekundarne strategije. Primarne neposredno vplivajo na predelavo informacij, boljšo zapomnitev in razumevanje med učenjem (npr. obvladovanje memotehničnih pripomočkov, pisanje povzetkov, miselnih vzorcev). Primarne poudarja kognitivizem. Sekundarne ali podporne pa krmarijo proces predelave informacij in vplivajo na pozornost in motivacijo (npr. načrtovanje časa, ureditev pisalne mize in prostora, glasba v prostoru, udobnost sedežev, primerno razporejenost, učenje sede ali leže,...). Sekundarne pa poudarja behaviorizem.

Tudi po Vermuntu povzemamo naslednjo širše uporabno klasifikacijo uspešnih učnih strategij. Pojmovanje učenja in mentalni model učenja določa, kako učenec interpretira učno situacijo, okoliščine in kako izbira učno strategijo. Primer: učenec, ki učenje pojmuje kot zapomnjenje, bere, ponavlja, zapisuje,... snov in to v glavnem dobesečno; učenec, ki pa učenje pojmuje kot globlje razumevanje in povezovanje novega z že znanim, pa bere, zapisuje

itd. povsem drugače in selektivnejše. Ene izmed uspešnih učnih strategij po Vermutu so tudi strategije predelave snovi, ki jih delimo na: mentalne strategije ali postopki na miselni ravni, ki obsegajo spoznavne procese, povezane s predelavo snovi, ki vodijo do zapornitve, razumevanja in uporabe znanja. Mentalne strategije so: vzpostavljjanje zvez, odnosov med deli in celoto, med že znanim in novim; strukturiranje oz. povezovanje prej ločenih informacij v organizirano celoto; analiziranje celote, upoštevanje različnih vidikov nekega problema; konkretiziranje pomeni na osnovi abstraktnih, posplošenih informacij priklicati konkretno podobo ter memoriziranje oz. zapornjenje ločenih informacij s ponavljanjem. Učne strategije na materialni ravni pa so na zunaj vidne. Pomenijo: znati podčrtovati bistvo v besedilu, delati dobre zapiske po razlagi, izpiske iz literature, sheme, povzetke, miselne vzorce, referate, poročil itd. Pomembna klasifikacija je tudi obvladovanje čustveno motivacijskih stanj pred in med učenjem vodi do optimalnih spoznavnih procesov in usmerja energijo v razmišljanje in učenje. Sem sodijo: samovrednotenje – kakšen učenec sem, ali sem kos določenim nalogam; koncentracija ali osredotočanje na učno nalogo; pripisovanje svoje uspešnosti naporu in uporabljenim strategijam, ne pa slučaju; visoko vrednotenje določenih ciljev in želja, da jih dosežemo, in pripravljenost vložiti napor v učenje; znati obvladovati negativna čustva, povezana z učenjem, kot so strah, tesnoba, jeza, negotovost, nemoč; primerno reagiranje v stresnih in frustracijskih situacijah (Marentič Požarnik, 2003).

2.4.2 Strategije uspešnega branja

Bralne učne spretnosti ali strategije delimo na: predbralne (iskanje virov, iskanje podatkov v knjigah), bralne v ožjem smislu (samo branje z razumevanjem, ugotavljanje bistva ...), strategije po branju (zlasti poročanje o prebranem) (Marentič Požarnik, 2003).

Za razvijanje branja z razumevanjem ne zadošča obvladovanje tehnike branja besed in stavkov. Pomembno je hkrati razvijati tudi znanje, ki je »zunaj« besedila in ki šele omogoča, da znamo odkriti v besedilu nelogičnost, da razumemo namen in globljo strukturo besedila. Besedila ne moremo razumeti, če nimamo v svoji spoznavni strukturi ustreznega mentalnega modela ali sheme – torej nekega predhodnega poznavanja osnovnih pojmov in zveze med njimi (primer: če beremo besedilo o rojstnodnevni zabavi, je dobro pred tem vedeti, kako običajne take zabave sploh izgledajo). Značilnost dobrega bralca je prilagajanje načina in hitrosti namenu. Primeri: preletavanje omogoča osnovno orientacijo po besedilu; s pregledovanjem izbranega besedila dobimo splošen vtis, ki predstavlja prvo stopnjo učenja; s temeljitim branjem izluščimo glavne misli; z najtemeljitejšim branjem se želimo naučiti poleg glavnih misli tudi pomembnih podrobnosti, prebrano povezati z že znanim ali z drugimi

avtorji, globlje razumeti celoto ter jo obvladati; kritično branje predstavlja poseben pristop, v katerem primerjamo in tehtamo avtorjeve argumente ter razlikujemo med dejstvi in domnevami; pri ustvarjalnem branju se sprašujemo, kako bi se dale navedene ideje uporabiti. Poleg te tradicionalne metode, ki vodi do globinske predelave smisla, pa moram omeniti še metodo PV3P: P - pregledati (celoto); V - vprašati (Kaj bo sledilo?, Kaj že vem?, Kaj želim zvedeti?); P - prebrati (podrobno in z razumevanjem); P – ponoviti (večkrat in na različne načine preverjati ustreznost zapomnitve); P – ponovno pregledati (celoto) (Marentič Požarnik, 2003).

Specifične strategije, povezane z branjem, so še: podčrtavanje, robne oznake in izpisovanje (linearno ali v obliki miselnega vzorca). Pravila za uspešno povzemanje in izpisovanje: izločiti nepomembne podrobnosti, poiskati nadrejen pojem – besedo in z njo nadomestiti več podrejenih, poiskati bistveni stavek (ali ga sestaviti) in z njim nadomestiti več podrejenih stavkov (Marentič Požarnik, 2003).

2.4.3 Učenje iz učbenikov

Učbenik je prilagojen učencu, če pisec učbenika pri pisanju: upošteva razvojno stopnjo učencev, njihovo raven razumevanja in izkušnje; uporablja primeren jezik (npr. čim manj tujk, jasne razlage, kratke stavke); razgradi temo in poveča preglednost besedila (npr. naslovi, podnaslovi, opombe ob robu); na razne načine spodbuja branje z razumevanjem in višje spoznavne aktivnosti (npr. s primernimi nalogami in vprašanji, s povzetki, preglednicami); posveti pozornost ponazorilu v besedilu (npr. grafikonom, slikovnemu gradivu, skicam) (Marentič Požarnik, 2003).

2.4.4 Učenje s poslušanjem

Med učnimi metodami še močno prevladuje razlaga oz. predavanje. Zato je treba znati tudi učinkovito poslušati. Nekaj strategij učinkovitega poslušanja razlage: pozornost na namige, ki strukturirajo snov (»Obdelali bomo tri teorije«), aktivno samospraševanje med predavanjem (»Kaj to pomeni? S čim je povezano?«), odgovarjanje (vsaj v mislih) na vprašanja, ki jih profesor običajno vključi med predavanje, selektivno in pregledno zapisovanje po razlagi (Marentič Požarnik, 2003).

2.4.5 Učenje z miselnimi vzorci

Miselni vzorec je pomembna strategija učenja. Gre za zapisovanje le ključnih besed v razvejano razporeditev in je drugačno od običajnega, linearnega, zaporednega zapisa. Glavna pravila, ki jih pri miselnih vzorcih upoštevamo: zapisujemo le ključne besede, največkrat samostalnike, s tiskanimi črkami; ključne besede razvrščamo v središče in podsredišča, med seboj jih povezujemo s puščicami; uporabljamo lahko tudi barve in razne simbole ter slike (Marentič Požarnik, 2003).

3 CILJI IN HIPOTEZE

3.1 CILJI

Cilj moje seminarske naloge je ugotoviti ali je večji pritisk med dijaki 4. letnika zaradi mature ali med dijaki 1. letnika zaradi prvega leta na srednji šoli in kako to vpliva na učne navade. Zanima me tudi, ali dijaki izboljšajo svoje učne navade tekom šolanja na srednji šoli. Zanima me tudi v katerem letniku bolj poudarjajo učne navade. Ali ob začetku srednješolskega šolanja, ko se še lahko "naučimo" pravilno učiti, ali v 4. letniku, ko se pripravljamo na maturo in za kasneje na fakulteto?

3.2 HIPOTEZE

H1: Dijaki 1. letnikov porabijo za šolske obveznosti več časa kot dijaki 4. letnikov.

H2: Dijaki 1. In 4. letnikov se v večini začnejo učiti 2-4 dni pred ustnim ali pisnim spraševanjem

H3: Dijaki 1. letnikov imajo bolj redne učne navade kot dijaki 4. letnikov.

H4: Dijaki predelajo le redno snov.

H5: Večji pritisk za dijake predstavlja maturitetni preizkus.

H6: Dijaki se učijo, zaradi točk, ki jih potrebujejo za zeleno fakulteto in zaradi tega, ker jim ob dobrih ocenah starši več dovolijo.

4 METODE DE LA

4.1 OPIS VZORCA DE LA

V raziskavo sem vključila dijake 1. in 4. letnika Gimnazije Novo mesto. Vseh dijakov, ki predstavljajo vzorec je 59, od tega je 30 dijakov iz 1. letnika in 29 dijakov iz 4. letnika. Vseh deklet je 34, kar predstavlja 58 % celotnega vzorca, vseh fantov pa je 25, kar zavzema 42 % vzorca.

4.2 OPIS MERSKIH INSTRUMENTOV

Material za raziskavo sem dobila na osnovi ankete, ki sem jo sestavila sama (v prilogi). Anketa je sestavljena iz 6 vprašanj. Od tega je 5 vprašanj zaprtega tipa in eno vprašanje odprtega tipa. Anketa je bila anonimna.

4.3 POSTOPEK ZBIRANJA PODATKOV

Anketo sem dala rešiti dvema naključnima razredoma (enemu iz 1. in enemu iz 4. letnika). Reševali so jo med odmori, v mesecu novembru. Vsa potrebna navodila za reševanje ankete so bila napisana na njej. Dijaki so na vprašanja odgovarjali z obkroževanjem že danih odgovorov pri 6 vprašanjih in z možnostjo dopisa lastnega odgovora pri enem vprašanju.

4.4 STATISTIČNA OBDELAVA PODATKOV

Podatke, dobljene pri raziskavi, sem vnesla v tabele in jih prikazala s pomočjo grafov.

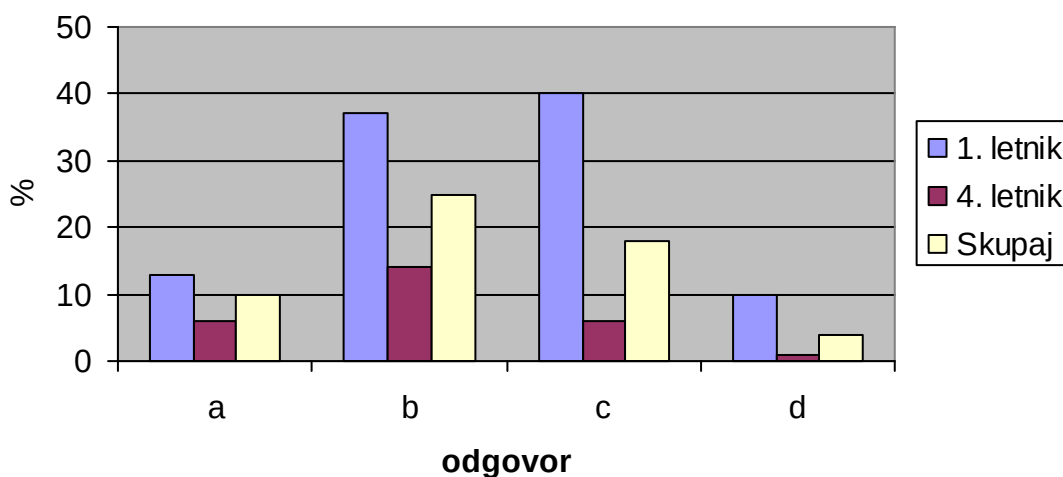
5 REZULTATI

1. vprašanje: Koliko časa na dan porabiš doma za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi,...)? (Obkroži en odgovor)

- a) Doma nič ne delam za šolo.
- b) 1 uro
- c) 2 uri
- d) 3 ure ali več

TABELA 1: Koliko časa na dan porabiš doma za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

Odgovor	1. L		4. L		SKUPAJ	
	f	%	F	%	f	%
A	4	13	6	22	10	18
B	11	37	14	52	25	44
C	12	40	6	22	18	31
D	3	10	1	4	4	7
Skupaj	30	100	27	100	57	100

GRAF 1: Koliko časa na dan porabiš doma za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

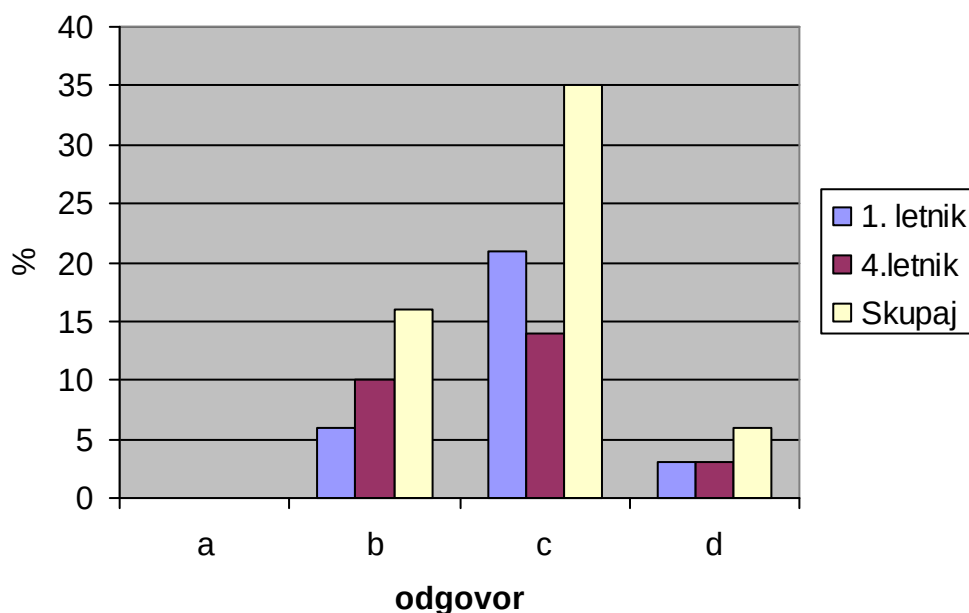
Ugotovila sem, da 18% anketirancev doma ne dela nič za šolo, od tega 13% dijakov prvega letnika in 22% dijakov četrtega letnika. 1 uro na dan porabijo za šolske obveznosti 44% dijakov, od tega 37% iz prvega in 52% iz četrtega letnika. Za šolske obveznosti porabi 2 uri na dan 31% vprašanih, od tega 40% iz prvega letnika in 22% iz četrtega letnika. 3 ure ali več za šolo porabi skupaj 7% dijakov, od tega 10% obiskujejo prvi letnik, 4% pa četrtega.

2. vprašanje: Koliko časa prej se začneš učiti za ustno ali pisno preverjanje znanja? (Obkroži en odgovor)

- a) Nič se ne učim.
- b) Manj kot 1 dan prej ali 1 dan prej.
- c) 2 – 4 dni prej.
- d) 1 teden prej.

TABELA 2: Koliko časa prej se začneš učiti za ustno ali pisno preverjanje znanja?

Odgovor	1.L		2.L		SKUPAJ	
	F	%	F	%	f	%
A	0	0	0	0	0	0
B	6	20	10	37	16	28
c	21	70	14	52	35	61
d	3	10	3	11	6	11
Skupaj	30	100	27	100	57	100

GRAF 2: Koliko časa prej se začneš učiti za ustno ali pisno preverjanje znanja?

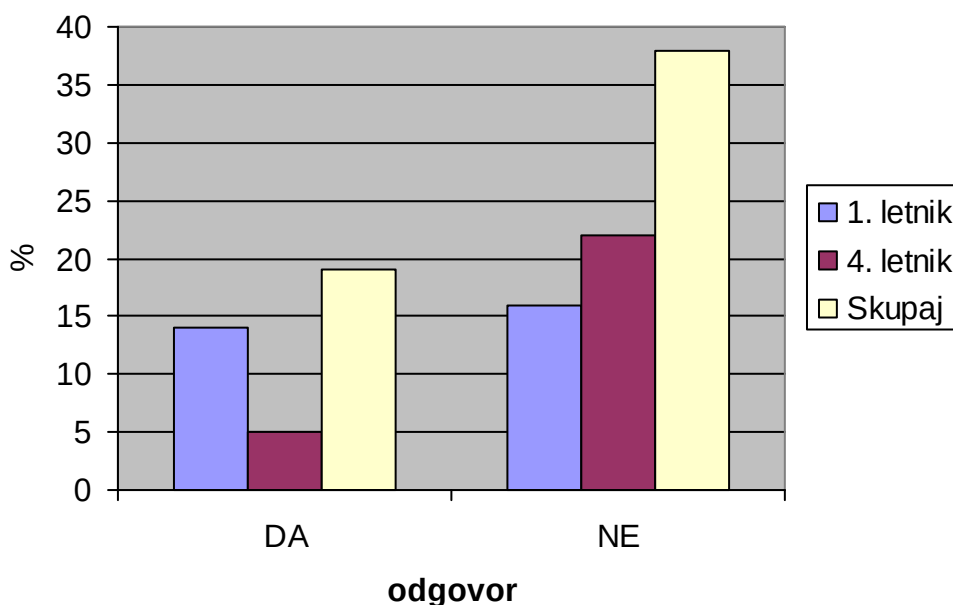
Ugotovila sem, da nobeden od vprašanih se nič ne uči. Manj kot 1 dan prej ali 1 dan prej se uči 28% dijakov, od tega 20% iz prvega in 37% iz četrtega letnika. 2 – 4 dni prej se uči 61% dijakov, od tega 70% iz prvega letnika in 52% iz četrtega letnika. Teden pred testom se uči 11% dijakov, od tega 10% prvošolcev in 11% četrtošolcev.

3.vprašanje: Ali imaš redne učne navade (redno delaš nalogo, ponavljaš snov za prejšnji in naslednji dan, ...)? (Obkroži en odgovor)

- a) DA
- b) NE

TABELA 3: Ali imaš redne učne navade (redno delaš nalogo, ponavljaš snov za prejšnji in naslednji dan, ...)?

Odgovor	1. L		4. L		SKUPAJ	
	f	%	F	%	f	%
DA	14	47	5	19	19	33
NE	16	53	22	81	38	67
Skupaj	30	100	27	100	57	100

GRAF 3: Ali imaš redne učne navade (redno delaš nalogo, ponavljaš snov za prejšnji in naslednji dan, ...)?

Ugotovila sem, da je na vprašanje o rednih učnih navadah odgovorilo 33% dijakov z da, imajo redne učne navade, od tega 47% iz prvega letnika in 19% dijakov iz drugega letnika. Z ne je odgovorilo 67% dijakov, od tega 53% dijakov, ki obiskujejo prvi letnik in 81% dijakov, ki obiskujejo četrtega.

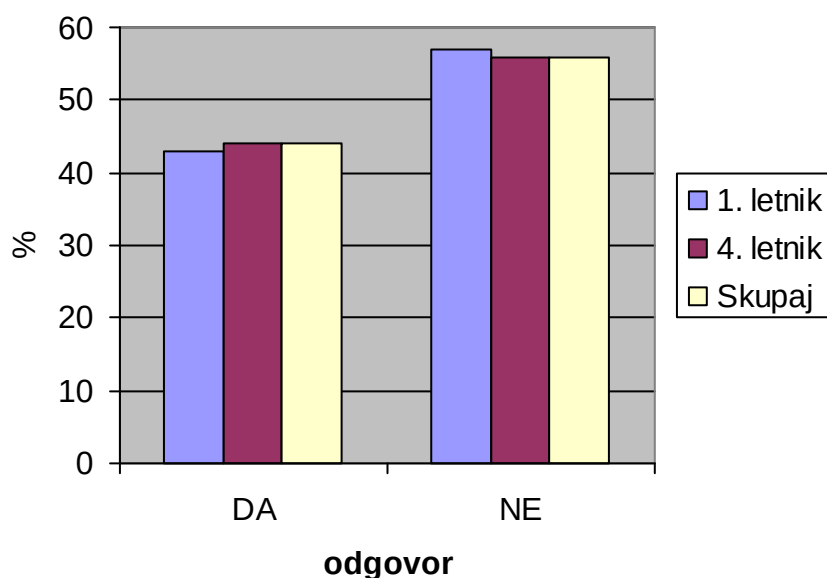
4. vprašanje: Ali ponavljaš ob učenju samo redno snov? (Obkroži en odgovor)

a) DA

b) NE

TABELA 4: Ali ponavljaš ob učenju samo redno snov?

Odgovor	1. L		4. L		SKUPAJ	
	F	%	F	%	f	%
DA	13	43	12	44	25	44
NE	17	57	15	56	32	56
Skupaj	30	100	27	100	57	100

GRAF 4: Ali ponavljaš ob učenju samo redno snov? (Obkroži en odgovor)

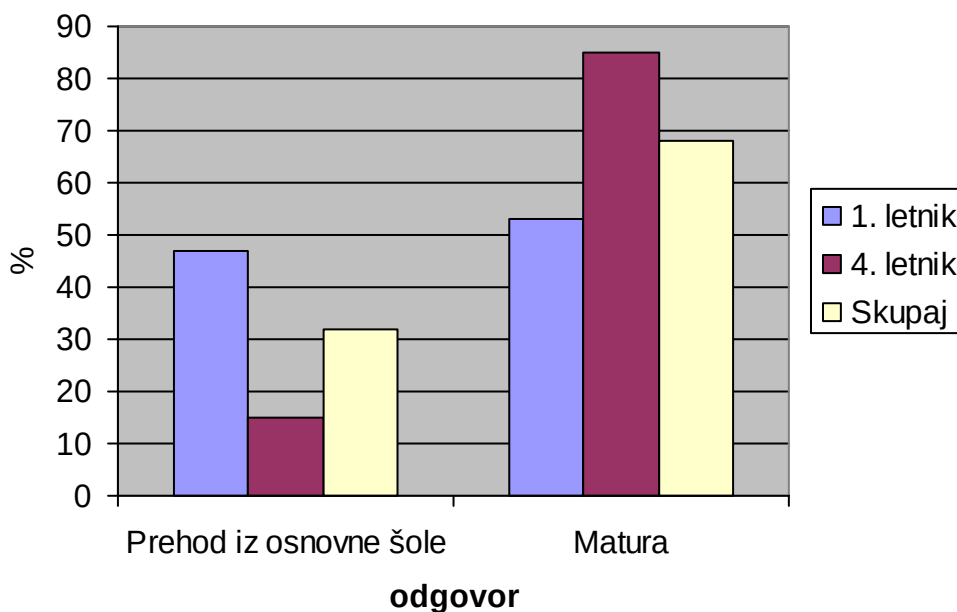
Ugotovila sem, da skupno 44% dijakov ob učenju ponavlja samo redno snov, od tega 43% iz prvega letnika in 44% iz četrtega letnika. 56% vprašanih ne ponavlja samo redno snov, od tega 57% iz prvega letnika in 56% iz četrtega letnika.

5. vprašanje: Ali ti predstavlja večjo oviro prehod iz osnovne šole v 1. letnik gimnazije, ali matura v 4. letniku? (Obkroži en odgovor)

- a) Prehod iz OŠ v 1. letnik.
- b) Matura.

TABELA 5: Ali ti predstavlja večjo oviro prehod iz osnovne šole v 1. letnik gimnazije, ali matura v 4. letniku?

Odgovor	1. L		4. L		SKUPAJ	
	f	%	F	%	f	%
Prehod iz osnovne šole	14	47	4	15	18	32
Matura	16	53	23	85	39	68
Skupaj	30	100	27	100	57	100

GRAF 5: Ali ti predstavlja večjo oviro prehod iz osnovne šole v 1. letnik gimnazije, ali matura v 4. letniku?

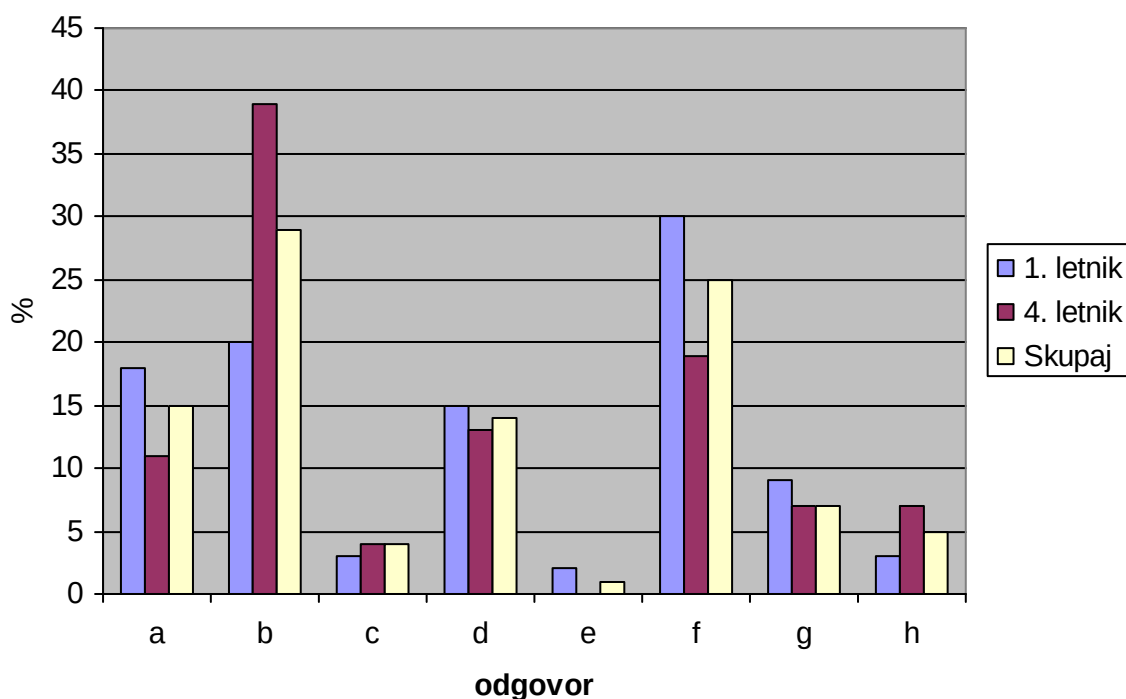
Ugotovila sem, da večini, 68% predstavlja večjo oviro matura, od tega 53% iz prvega letnika in 85% iz četrtega letnika. 32% anketiranih predstavlja večjo oviro prehod iz osnovne šole, od tega 47% prvošolcem in 15% četrtošolcem.

6. vprašanje: Kakšno motivacijo imaš ob učenju? (Obkroži dva odgovora)

- a) Učim se, ker me snov zanima.
- b) Učim se, ker hočem iti na določeno fakulteto na katero je težko priti.
- c) Učim se, da mi starši več dovolijo.
- d) Učim se, ker želim ohraniti štipendijo.
- e) Učim se, ker dobim nagrado oziroma denar od staršev.
- f) Učim se, ker s tem dobim samopotrditvev in samozavest.
- g) Učim se, zaradi strahu pred starši (ker bi bili razočarani, jezni, ne bi smel/a iti s prijatelji ven, ...)
- h) Drugo: _____

TABELA 6: Kakšno motivacijo imaš ob učenju?

Odgovor	1. L		4. L		SKUPAJ	
	F	%	F	%	f	%
a	11	18	6	11	17	15
b	12	20	21	39	33	29
c	2	3	2	4	4	4
d	9	15	7	13	16	14
e	1	2	0	0	1	1
f	18	30	10	19	28	25
g	5	9	4	7	9	7
h	2	3	4	7	6	5
Skupaj	60	100	54	100	114	100

GRAF 6: Kakšno motivacijo imaš ob učenju?

Ugotovila sem, da se skupno 15% dijakov uči, ker jih snov zanima, od tega 18% dijakov prvega letnika in 11% dijakov četrtega letnika. 29% dijakov se uči, ker želijo priti na določeno fakulteto, od tega 20% prvošolcev in 39% četrtošolcev. 4% anketiranih je odgovorilo na odgovor »c«, da se učijo, da jim starši več dovolijo, od tega 3% obiskujejo 1. letnik in 4%, ki obiskujejo 4. letnik. Dijakov, ki se učijo da ohranijo svojo štipendijo je skupno 14%, od tega 15% iz 1. letnika in 13% iz 4. letnika. Odstotek vprašanih se uči, ker dobijo nagrado oziroma denar od svojih staršev, od tega samo 2% iz 1. letnika, iz 4. letnika pa se nobeden ne poslužuje tega razloga. Z odgovorom »f«, da z učenjem pridobijo samopotrditvev in samozavest je odgovorilo 25%, od tega 30% obiskujejo 1. letnik in 19% obiskuje 4. letnik. Zaradi strahu pred starši se uči 7% vprašanih, od tega 9% prvošolcev in 7% četrtošolcev. 5% anketiranih je odgovorilo različno in sicer 3% dijakov iz 1. letnika so odgovorili, da se učijo, ker jih učenje veseli in zaradi dobrih ocen. 7% dijakov iz 4. letnika je odgovorilo, da so motivirani, da bi dobili oceno, drug razlog je, da želijo biti boljši od sošolcev in ker morajo narediti letnik pozitivno, torej da napredujejo v višji letnik.

6 INTERPRETACIJA

Rezultati iz prve tabele so potrdili mojo prvo hipotezo, da večina dijakov prvega letnika porabi več časa na dan za šolske obveznosti, kot so domača naloga, ponavljanje snovi... To me ni presenetilo, ker dijaki v 1. letniku se zaradi novega okolja bolj trudijo in so bolj vestni pri učenju in se trudijo, da bi ostali na približno istem uspehu kot v osnovni šoli, ki je bila njihovo stalno okolje 9 let. Na drugi strani pa so dijaki četrtil letnikov, ki so že ustaljeni v gimnaziji, v tem okolju so že 3 leta, poznajo principe ocenjevanj posameznih profesorjev in zato doma manj dijakov izpolnjuje svoje šolske obveznosti.

Prav tako je bila potrjena tudi moja druga hipoteza, da se dijaki prvih in četrtil letnikov večinoma začnejo učiti 2-4 dni pred ustnim ali pisnim ocenjevanjem znanja. Dijaki si navadno razporedijo snov, ki jo morajo predelati za ocenjevanje in jo začnejo predelovati različno od posameznega predmeta in od zasedenosti tedna glede na pisnih in ustnih ocenjevanj znanja in izvenšolskih aktivnosti. Zaradi napornih urnikov se dijaki poslužujejo kampanjskega učenja. Gregor Kardinar v svojem članku opisuje, da ima kampanjsko učenje številne prednosti pred sprotnim tipom učenja, kajti študentu oz. dijaku s povprečnimi umskimi zmožnostmi lahko daje optimalne kratkoročne rezultate, vendar takšen način učenja zahteva zelo visoko stopnjo koncentracije, ki jo dijak brez večjih težav ohranja v nekem krajšem obdobju. V tem času bo angažiran kratkoročni spomin, ki je za kratek čas sposoben zabeležiti veliko število podatkov in za to uporabljamo različne tehnike in metode pomnjenja. Seveda s kampanjskim učenjem porabimo precej manj časa kot pa s sprotnim učenjem.

(vir: <http://www.studentarija.net/sprotno-in-kampanjsko-ucenje/>)

Potrdila se je tudi tretja hipoteza, da imajo dijaki prvih letnikov bolj redne učne navade kot dijaki četrtil letnikov. Dijaki iz 1. letnika so bolj pridni in vestni pri delu, so zelo motivirani in želijo pridobivat čim boljše rezultate. Večina dijakov, ki obiskujejo 4. letnik pa šolsko delo jemlje manj resno in vestno, kot prvošolci, saj motivacija za delo ni tako velika in npr. domače naloge v večini prepíše pred začetkom pouka ali med odmori. Skoraj vsi dijaki iz 4. letnika ne ponavljajo snovi za prejšnji in naslednji dan, saj se poslužujejo kampanjskega učenja.

Četrta zastavljena hipoteza, da dijaki v večini predelajo le redno snov se je izkazala za napačno. Rezultati iz tabele 4 in grafa 4 so pokazali ravno obratno. Dijaki poleg redne snovi ponavljajo snov, ki jim je zanimiva in je ali ni povezana z redno snovjo. Dodatne informacije o določeni snovi pridobivajo iz učbenikov, revij, časopisov, dokumentarnih filmov, interneta... iz vsega, kar jim je dandanes ponujeno. Svoje znanje uporabljajo za šolska tekmovanja ali pa za to, da potešijo svojo radovednost.

Pod peto hipotezo sem postavila trditev, da večji pritisk za dijake predstavlja maturitetni preizkus. Trditev je potrjena, saj so rezultati pokazali da dvem tretjinam anketiranih večjo oviro predstavlja matura, od tega največ dijakom 4. letnika. Rezultat je pričakovan, saj sem tudi sama maturantka in sama občutim, kako vpliva matura name – zelo stresno. Strokovnjaki stres označujejo kot stanje, ko je organizem pod vplivom posameznih ali dolgotrajnih dražljajev, na katere ni pripravljen. Vendar ni vsak stres slab stres, eustres pomeni ugoden ali pozitiven stres, ki je nujna spodbuda za normalno funkcioniranje. Od nas je tudi odvisno, kako vidimo situacijo, kot izziv ali kot grožnjo? Če je kot izziv, bomo napeli vse sile, da bomo maturo uspešno opravili. Seveda je pa obenem pomembna tudi prisotnost socialne opore s strani sošolcev, učiteljev, staršev... Pomagajo nam tudi mehanizmi vedenjske kontrole. Kot prvo je spoznavna kontrola – realistično znam preceniti sebe in nalogo, druga je kontrola aktivnosti – zmožnost vztrajanja pri začetni aktivnosti in nazadnje še čustvena kontrola – zmanjšati znam občutek stresa, strahu... (Marentič Požarnik, 2003).

Zadnja, šesta hipoteza pravi, da se dijaki učijo zaradi točk, ki jih potrebujejo za želeno fakulteto in zaradi tega, ker jim ob dobrih ocenah starši več dovolijo. Moja hipoteza je napačna. Dijaki se sicer v večini učijo, ker želijo priti na določeno fakulteto, vendar se učijo večinoma tudi za to, da dobijo samopotrditvev in samozavest, kar lahko vidimo iz tabele 6 in grafa 6. Večina dijakov že ima vpogled v svojo prihodnost in za dosego ciljev v prihodnosti delajo že danes. S tem postanejo tudi bolj samozavestni in dobijo samopotrditvev, da zmorejo biti uspešni že na poti do cilja.

Iz rezultatov je razvidno, da dijaki nimajo rednih učnih navad in večina dijakov doma porabi za šolske obveznosti zgolj eno uro. Začetki rednih učnih navad segajo že v zgodnja osnovnošolska leta. V eni izmed slovenskih revij sem nekaj časa nazaj zasledila članek, ki je govoril o učenju, učnih navadah... S trditvijo, da so otrokove delovne navade in izpolnjevanje šolskih obveznosti so najprej, v začetku šolanja starševa skrb, se strinjam. Učenje v prvih

šolskih letih in pomoč mame ali očeta sta nujno potrebna za otroka. Najbolj pomagamo otroku z dobro voljo in neobremenjenostjo. Učenje naj bo igra z uporabo načinov, da se starši in otroci ob učenju zabavajo. Ko otrok odraste, spozna da učenje ni zlo temveč njegovo delo za katerega je nagrajen in s tem pridobi pozitivne izkušnje, katere vodijo do rednih učnih navad in lepih uspehov.

Rezultati so pokazali, da imajo dijaki večjo motivacijo ob maturi, saj si želijo priti na določeno fakulteto. Razlikujemo notranjo in zunanjo motivacijo za učenje. O zunanji govorimo takrat, ko se človek uči iz drugotnih razlogov, zaradi obljubljene nagrade ali pričakovane kazni. Notranje motivirani pa smo, ko se človek uči zaradi interesov. Slednja je bolj trajna in najučinkovitejša. Strinjam se z Janekom Muskom in Vidom Pečjakom, ki pravita: ni učenja brez motivov. Močan motiv deloma celo nadomesti pomanjkljive sposobnosti. Motivirani učenec lahko veliko doseže z vztrajnostjo in prizadevanjem. Če pa ni ustrezne motiviranosti, tudi odlične sposobnosti ne pomagajo. (Musek, Pečjak, 1997)

7 SKLEP

V moji raziskavi sem ugotovila, da se večina učnih navad pri dijakih v 1. in 4. letniku ne razlikujejo. Učne navade so odvisne tudi od obšolskih aktivnosti ali osebnih obveznosti, ki jih ima posamezen dijak. To lahko vidimo iz rezultatov, saj dijaki najpogosteje porabijo za šolske obveznosti kot so domača naloga in ponavljanje snovi povprečno 1 - 2 uri. Ker sem sama tudi dijakinja 4. letnika, me niso presenetili rezultati, da se večina dijakov pripravlja za ustno ali pisno preverjanje znanja 2 – 4 dni prej. Iz odgovorov sem opazila, da dijaki iz obeh letnikov smatrajo da nimajo rednih učnih navad. Iz tega sklepam, da se večina gimnazijcev kampanjsko uči. Presenetili so me rezultati, da več dijakov ob učenju ne ponavlja samo redne snovi. Ugotovila sem tudi, da dijakom prvega letnika predstavljata prehod iz osnovne šole v gimnazijo in matura približno isto oviro. Menim, da so še pod stresom ob menjavi okolja, saj v 4. letniku veliki večini anketiranih predstavlja težavo oziroma oviro matura. Zelo pomemben dejavnik pri učenju je motivacija. Ugotovila sem, da se dijaki učijo predvsem ker želijo iti na določeno fakulteto na katero je težko priti pa tudi ker pridobijo samopotrpitev in samozavest ter ker jih snov zanima. Veseli me, da so dijaki tudi notranje motivirani ter da se učijo zase in ne zaradi strahu pred starši ali pa zaradi nagrad, ki bi jih dosegli z učenjem, kot je na primer denar od staršev.

Tema, ki sem si jo izbrala v tej maturitetni nalogi, me je pritegnila, ker sem želela ugotoviti, kako se izoblikuje odnos do učenja v štirih letih gimnazijskega šolanja v očeh vrstnikov. Spoznanja do katerih sem prišla, so mi koristila pri razširitvi splošnega znanja. Prepričana sem, da mi je ta raziskovalna naloga odprla nov pogled na uspešnejše načine učenja in kako načrtovati samo učenje. Prav gotovo bom uporabila marsikateri nasvet za učenje, kar mi bo koristilo pri nadaljnjem študiju, ki bo zahteval kar precej učenja, motivacije in vztrajanja. Svojo raziskovalno nalogo sem že posredovala članom družine in ožjim prijateljem, tako da se lahko tudi oni seznanijo z načini učenja, saj imam v družini dva učitelja. Obenem sem jih želela tudi seznaniti s svojim delom. Upam, da bo moje delo vzpodbudilo zanimanje še kateremu bodočemu maturantu iz predmeta psihologijo, da bo odkril še več novega in tudi ostalim, ki imajo možnost za še bolj strokovne raziskave na temo o učnih navadah med 1. in 4. letnikom. S to maturitetno nalogo sem se naučila tudi izdelati seminarsko nalogo, sestavljati anketo, obdelovati in interpretirati rezultate in to prenesti v vsakdanje življenje. To znanje mi bo vsekakor koristilo tudi pri izdelavi drugih seminarskih nalog pri nadaljnjem študiju.

Moram pa omeniti, da ima moja raziskovalna naloga tudi nekaj pomanjkljivosti. Prva napaka se pojavi že v naslovu, saj se ta navezuje na vse mladostnike oz. dijake prvega in četrtega letnika, moj vzorec pa je omejen le na dva razreda dijakov 1. in 4. letnika Gimnazije Novo mesto. Vzorec je bil premajhen, zato težko posplošujemo na celotno populacijo. Do odstopanj je prišlo tudi zaradi pomanjkljive spolne sestave vzorcev. Moj vzorec namreč vključuje le slabih 40 odstotkov dijakov in kar 60 procentov dijakinj, medtem ko je v Sloveniji približno enak delež fantov in deklet v obdobju mladostništva. Vzorec tudi ni izbran naključno, ampak je sodeloval kar cel razred. Pri rezultatih je prišlo do napake tudi zato, ker verjetno niso vsi dijaki odgovarjali iskreno. Na anketo so namreč odgovarjali v razredu in je tako prihajalo do nevarovanja osebnih podatkov in neupoštevanja zasebnosti, ker ni bila zagotovljena popolna anonimnost in so zato dijaki prilagajali svoje odgovore. Med reševanjem je bil odmor, in tako predvidevam, da tudi zaradi hitenja niso odgovarjali tako, kot bi v drugačnih pogojih.

Rezultati bi bili po mojem mnenju pravilnejši, če bi bila raziskava delana na naključno izbranem vzorcu dijakov po vsej Sloveniji. Iz vsake šole bi morala naključno izbrati nekaj dijakov. V svojo anketo bi vključila tudi nekaj dodatnih vprašanj, ki se mi prej niso zdela pomembna, sedaj pa opažam, da bi prišla prav v raziskavi. Na primer, zanimalo bi me, koliko obšolskih ali osebnih dejavnosti imajo poleg šole ali kako imajo omogočeno izvršitev učnih navad. Mogoče bi iz teh vprašanj lažje ugotovila še kakšno povezavo. Lahko bi jih tudi vprašala po poklicu staršev, saj je danes klasična raziskava pokazala, da so aspiracije otrok kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev pomembno nižje kot aspiracije enako sposobnih otrok strokovnih delavcev, saj prvi v družini ne dobijo dovolj spodbud, kar je pa pomembno pri motivaciji za učne navade. Prepričana sem, da bi se dalo še veliko ugotoviti in razmišljati o učnih navadah, ki se kasneje pokažejo tudi kot delavne navade, še posebej v obdobju mladostništva, kajti to obdobje je zelo pomembno za naše nadaljnje življenje.

8 VIRI

- Curk, J., Dogša, I., Kompare, A., Stražišar, M., Vec, T. (2011). Psihologija Spoznanja in dileme. Učbenik za psihologijo v 4. letniku gimnazijskega izobraževanja. Ljubljana: DZS
- Džumić, S., Nikolić, S., Savić, D. (citirano 8.10.2011). Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805148.pdf>
- Kardinar, G. (citirano 29.1.2012). Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.studentarija.net/sprotno-in-kampanjsko-ucenje/>
- Marentič Požarnik, B. (2003). Psihologija učenja in pouka. Ljubljana: DZS
- Musek, J., Pečjak, V. (1997). Psihologija. Ljubljana: BAGRAF

9 PRILOGA

9.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem dijakinja 4. letnika Gimnazije Novo mesto in v maturitetni seminarski nalogi pri psihologiji raziskujem, ali obstajajo razlike v učnih navadah med dijaki 1. in 4. letnika. Anketa je anonimna, zato prosim za iskrene odgovore.

SPOL: M Ž (Obkroži)

LETNIK: 1 4 (Obkroži)

1. Koliko časa na dan porabiš doma za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi, ...)? (Obkroži en odgovor)
  - a) Doma nič ne delam za šolo.
  - b) 1 uro
  - c) 2 uri
  - d) 3 ure ali več
2. Koliko časa prej se začneš učiti za ustno ali pisno preverjanje znanja? (Obkroži en odgovor)
  - a) Nič se ne učim.
  - b) Manj kot 1 dan prej ali 1 dan prej.
  - c) 2 – 4 dni prej.
  - d) 1 teden prej.
3. Ali imaš redne učne navade (redno delaš nalogo, ponavljaš snov za prejšnji in naslednji dan, ...)? (Obkroži en odgovor)
  - a) DA
  - b) NE
4. Ali ponavljaš ob učenju samo redno snov? (Obkroži en odgovor)
  - a) DA
  - b) NE
5. Ali ti predstavlja večjo oviro prehod iz osnovne šole v 1. letnik gimnazije, ali matura v 4. letniku? (Obkroži en odgovor)
  - a) Prehod iz OŠ v 1. letnik.
  - b) Matura.

6. Kakšno motivacijo imaš ob učenju? (Obkroži dva odgovora)

- a) Učim se, ker me snov zanima.
- b) Učim se, ker hočem iti na določeno fakulteto na katero je težko priti.
- c) Učim se, da mi starši več dovolijo.
- d) Učim se, ker želim ohraniti štipendijo.
- e) Učim se, ker dobim nagrado oziroma denar od staršev.
- f) Učim se, ker s tem dobim samopotrditvev in samozavest.
- g) Učim se, zaradi strahu pred starši (ker bi bili razočarani, jezni, ne bi smel/a iti s prijatelji ven, ...)
- h) Drugo: _____